

Lektionsplanering

Årskurs: Årskurs 9

Ämne: Biologi

Tema: Våra sinnen

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Människokroppen, dess uppbyggnad och funktioner. Sinnessystemen för syn, hörsel, smak, lukt och bild samt deras betydelse för mänsklig perception.

Betygskriterium (E)

Eleven kan ge exempel på hur sinnena fungerar och beskriva deras betydelse för människans liv.

[Lgr22, Biologi, Åk. 7-9]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till sinnena (10 min)

- Förklara vad sinnen är och deras funktion i kroppen.
- Gå igenom de fem klassiska sinnena: Syn, hörsel, smak, lukt och känsel.
- Diskutera varför vi behöver våra sinnen i dagliga livet.

2. Gruppdiskussion (15 min)

- Dela in eleverna i små grupper och ge dem frågor att diskutera om sina egna upplevelser av sinnena.
- Be dem fundera på hur deras sinnen ger dem information om omvärlden.
- Låt varje grupp dela med sig av sina tankar i klassen.

3. Interaktiv aktivitet (15 min)

- Genomför en aktivitet där eleverna får experimentera med sina sinnen, t.ex. blinda smakprov, lyssna på olika ljudkällor, eller känna olika texturer.
- Samla in elevernas utsagor om hur de upplevde aktiviteten.

4. Sammanfattning och avslutning (10 min)

- Sammanfatta lektionens innehåll och diskutera vad eleverna har lärt

sig.

- Ställ öppna frågor för att fördjupa förståelsen och koppla tillbaka till den praktiska aktiviteten.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Sinnessystemets uppbyggnad.** Eleverna ska förstå hur våra sinnen är kopplade till vår kropp och hjärna.
- **Perception.** Terminologi och förståelse för hur vi uppfattar världen genom våra sinnen.
- **Skillnader och samband.** Kunskap om hur olika sinnen fungerar och hur de arbetar tillsammans.
- **Praktiska tillämpningar.** Genom aktiviteter och experiment förstå hur sinnenas funktion påverkar våra liv.
- **Teoretiskt stöd.** Boken eller andra resurser som stödjer lärandet under lektionen och fördjupades i elevens egna studier.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Sinnen	De biologiska system som låter oss uppfatta omvärlden.	Från fornsvenska "synn", "ljud" och "känna".
Perception	Processen av att ta emot och tolka sensoriska intryck.	Från latin "perceptio" som betyder "att förstå".
Nervsystem	Systemet av nerver som överför information i kroppen.	Från latin "nervus" som betyder "snöre".
Smak	Förmågan att uppfatta olika smaker genom tungan.	Från gammal franska "savor" som betyder "att smaka".
Känsel	Förmågan att uppfatta beröring och tryck genom huden.	Från latin "sentire" vilket betyder "att känna".

Diskussionsfrågor

- A. Hur påverkar våra sinnen vår uppfattning av verkligheten? Kan du ge exempel?
- B. Vilket sinne skulle du säga är mest avgörande i ditt liv och varför?
- C. Har du upplevt att något av dina sinnen fungerar annorlunda? Diskutera möjliga orsaker och effekter.

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper och får utföra en lukt- och smaksensorisk aktivitet. Varje grupp får en rad olika livsmedel de ska smaka på utan att se dem. De ska upptäcka och beskriva smakerna, samt koppla dem till lukterna. Efter aktiviteten genomförs en klassdiskussion om sina erfarenheter och sinnesintrycken som skapades.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad är de fem sinnen?	Syn, hörsel, smak, lukt, känsel.
Hur fungerar ögat?	Fångar ljus och bildar en bild.
Vilken del av hjärnan är involverad i hörsel?	Temporal loben.
Vad innebär perception?	Att tolka sensoriska intryck.
Nämn ett exempel på hur smak och lukt hänger ihop.	Smak påverkas av lukten av maten.
Vad gör nervsystemet i samband med sinnen?	Överför information till hjärnan.
Hur kan vi testa våra sinnen i klassrummet?	Genom aktiviteter och experiment.
Nämn en känsla relaterad till sinnen.	Glädje, smakupplevelse, nostalgi.

Hemuppgift

Eleverna får i uppgift att välja ett av sina sinnen och göra en kort presentation där de beskriver hur det fungerar, vad som kan påverka det och hur det används i deras vardag. Presentationen ska vara på 1-2 sidor A4 och lämnas in följande vecka.

Citat

"Sinnet är allt." – Buddha (ca 563–483 f.Kr.) Citatet understryker vikten av vårt sinne i skapandet av våra upplevelser och hur vi tolkar världen omkring oss. Det kopplar tydligt till lektionens innehåll, där fokus ligger på våra sinnen och hur de påverkar våra liv.

Uppföljning

Vad är det viktigaste vi har lärt oss idag om våra sinnen?

Tags: [Lektion](#)